

ภาคผนวก

PAYAP UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ภาพรวมชีวิตและพันธกิจคริสตจักร (ผู้ให้ข้อมูล : ศิษยาภิบาล คณะกรรมการ และคณะกรรมการต่าง ๆ ในคริสตจักร)
2. ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักร
3. แบบสอบถามประเด็นกิจกรรมที่คริสตจักรทำได้ดีที่สุดและกิจกรรมที่คริสตจักรควรมีการพัฒนาและแก้ไข
4. ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมที่คริสตจักรทำได้ดีและกิจกรรมที่คริสตจักรควรมีการพัฒนาและแก้ไข

แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน

ภาพรวม ชีวิตและพันธกิจคริสตจักร

(ผู้ให้ข้อมูล: คิยาภิบาล คณะกรรมการ และคณะกรรมการต่าง ๆ ในคริสตจักร)

ก. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

- (1) เพศ ชาย หญิง
- (2) อายุ 13-25 ปี 26-39 ปี 40-60 ปี
 61-70 ปี 71 ปีขึ้นไป อื่น ๆ คือ .....ปี
- (3) สถานภาพครอบครัว โสด แต่งงาน
 หย่า หม้าย
- (4) ปัจจุบันรับผิดชอบเลี้ยงบุตร .....คน เป็นชาย .....คน เป็นหญิง.....คน
- (5) สถานภาพในคริสตจักร เป็นผู้ปกครอง เป็นนัคนายก
 เป็นสมาชิกคริสตจักร เป็นศิษยาภิบาล/ผู้ช่วย
- เป็นกรรมการ (โปรดระบุ).....
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ข. ข้อมูลพื้นฐานคริสตจักร

- (1) ชื่อคริสตจักร.....
 สังกัดภาค .....
- (2) ที่อยู่ของคริสตจักร บ้านเลขที่ ..... ถนน ..... ซอย.....
 หมู่ที่ ..... ตำบล..... อำเภอ.....
 จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
 หมายเลขโทรศัพท์..... มือถือ.....
- (3) มีสมาชิกสมบูรณ์ ชาย.....คน หญิง .....คน รวม.....คน
- (4) มีสมาชิกสำรอง ชาย.....คน หญิง .....คน รวม.....คน
- ในปีที่ผ่านมา
- (5) มีผู้มาร่วมนมัสการพระเจ้าทั้งสิ้นประมาณอาทิตย์ละ ..... คน
 ชาย.....คน หญิง.....คน
- (6) มีแขกมาร่วมนมัสการในแต่ละอาทิตย์ประมาณ ..... คน
 ชาย.....คน หญิง.....คน
- (7) เฉลี่ยการถวายทรัพย์สินแต่ละอาทิตย์ประมาณ..... บาท ถวายสิบลด
 ประมาณอาทิตย์ละ.....คน

(8) กรุณาให้จำนวนสมาชิกตามวุฒิภาวะทางความเชื่อศรัทธาและการมีส่วนร่วมในพันธกิจ (ในปัจจุบัน)

- (1) ผู้สนใจในพระกิตติคุณของพระเยซูคริสต์ (ยังไม่รับเชื่อ) มีประมาณ..... คน
- (2) ผู้รับเชื่อแล้ว มาร่วมนมัสการพระเจ้าในคริสตจักร (ต่อสัปดาห์)
มีประมาณ..... คน
- (3) ผู้เชื่อที่กำลังอยู่ในโปรแกรมการสร้างสาวกของพระเยซูคริสต์ในคริสตจักร
มีประมาณ..... คน
- (4) ผู้เชื่อที่มีส่วนร่วมในการทำพันธกิจด้านต่าง ๆ ในคริสตจักร
มีประมาณ..... คน
- (5) ผู้เชื่อที่มีส่วนร่วมในพันธกิจการประกาศพระกิตติคุณ/รับใช้บริการชุมชน
มีประมาณ..... คน

ก. ข้อมูลการทำพันธกิจคริสตจักร

(1) ปัจจุบันคริสตจักรกำลังทำพันธกิจในด้านใดบ้าง?

ลำดับ	พันธกิจที่กำลังทำ	ชื่อผู้นำ/กำลังในการทำพันธกิจ	กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการในพันธกิจ	จำนวนผู้เข้าร่วม: ครั้ง	จำนวนครั้ง: ปี
1	พันธกิจการประกาศพระกิตติคุณ				
2	พันธกิจการรับใช้ชุมชน				
3	พันธกิจคริสเตียนศึกษาสำหรับเด็ก				
4	พันธกิจคริสเตียนศึกษาสำหรับ อนุชน/วัยรุ่น				
5	พันธกิจคริสเตียนศึกษาสำหรับผู้ใหญ่				
6	พันธกิจสตรีคริสเตียน				
7	พันธกิจผู้อาวุโส (ผู้สูงอายุ)				

ลำดับ	พันธกิจที่กำลังทำ	ชื่อผู้นำ/กำลังใน การทำพันธกิจ	กิจกรรมที่ใช้ในการ ดำเนินการในพันธกิจ	จำนวน ผู้เข้าร่วม:ครั้ง	จำนวน ครั้ง:ปี
8	พันธกิจการบ่มเพาะเสริมสร้าง สาวก/การเสริมสร้างชีวิตคริส เตียนให้เป็นเหมือนพระเยซูคริสต์ (เจริญ แข็งแรง เด็บ โต เกิดผล)				
9	พันธกิจการนมัสการ/สรรเสริญ พระเจ้า				
10	พันธกิจเสริมสร้างสามัคคีธรรม, การเอาใจใส่ดูแลหนุนเสริมกัน และกัน ในคริสตจักร				
11	พันธกิจอื่น ๆ (โปรดระบุ ... ที่นอกเหนือที่กล่าวมา)				
12					

(2) มีพันธกิจอะไรบ้างที่เคยทำแต่ปัจจุบันไม่ได้ทำแล้ว

ลำดับ	พันธกิจที่เคยทำแต่ปัจจุบันไม่ได้ทำแล้ว	สาเหตุที่เลิกทำพันธกิจนี้
1		
2		
3		

(3) มีพันธกิจอะไรบ้างที่คริสตจักรต้องการทำแต่ยังไม่สามารถทำ

ลำดับ	พันธกิจที่เคยทำแต่ปัจจุบันไม่ได้ทำแล้ว	สาเหตุที่เลิกทำพันธกิจนี้
1		
2		

ง. ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักร

- 1) ในความภาคและความเข้าใจของคณะกรรมการ และผู้นำคริสตจักร คริสตจักรนี้มีจุดประสงค์อะไร หรือ มีชีวิตอยู่เพื่ออะไร?
  - 2) แต่ละกิจกรรมที่ทำ มีส่วนทำให้จุดประสงค์ของคริสตจักรสำเร็จเป็นจริงอย่างไร?
    - คริสตจักรทำกิจกรรมนี้อย่างไร จึงทำให้มีส่วนทำให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของคริสตจักร
    - ใครบ้างที่เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมนี้?
  - 3) ในฐานะคณะกรรมการและผู้นำคริสตจักร ท่านพึงพอใจ/ภูมิใจ ในผลที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรม/พันธกิจของคริสตจักรอะไรบ้าง?
    - ทำไมท่านถึงพึงพอใจ/ภูมิใจในสิ่งเหล่านั้นที่เกิดขึ้น?
    - ท่านและคริสตจักรทำอย่างไรถึงเกิดผลเป็นที่พึงพอใจ/ภูมิใจ
  - 4) ในฐานะคณะกรรมการและผู้นำคริสตจักร ท่านมีความกังวล/ยังไม่พอใจ ในผลที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรม/พันธกิจของคริสตจักรอะไรบ้าง?
    - ทำไมท่านถึงมีความกังวล/ยังไม่พอใจในผลที่เกิดขึ้น?
    - ท่านและคริสตจักรจะทำอย่างไรในความกังวล/ยังไม่พอใจที่เกิดขึ้นกับการทำพันธกิจนี้?
    - ถ้าจะให้การทำกิจกรรม/พันธกิจนี้ในคริสตจักรของท่านเกิดผล/สำเร็จตามจุดประสงค์ของคริสตจักร ท่านและสมาชิกคริสตจักรของท่านต้องทำอย่างไรบ้าง?
    - ท่านและคริสตจักรจะต้องมีการปรับเปลี่ยน หรือ พัฒนาอะไรบ้างในการทำกิจกรรม/พันธกิจนี้?
2. จากการที่ท่านและคริสตจักรได้ทำพันธกิจในหนึ่งปีที่ผ่านมา ท่านได้รับบทเรียน หรือ เกิดการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อะไรบ้าง?
- 1) ท่านและคริสตจักรของท่านได้รับบทเรียนที่มีคุณค่าในประเด็นอะไรบ้าง?
  - 2) แต่ละบทเรียน ได้รับจากการทำพันธกิจ/กิจกรรมอะไร?
  - 3) ทำอย่างไรท่านถึงได้รับบทเรียนที่มีค่านี้?
  - 4) ท่านและคริสตจักรจะใช้ประโยชน์จากบทเรียนที่ได้รับนี้ในการทำพันธกิจ/กิจกรรมคริสตจักรอย่างไรได้บ้าง?
3. ถ้าจะให้ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรของท่านเกิดผลตามจุดประสงค์ และมีคุณภาพ ท่านและคริสตจักรของท่านควรพัฒนา และต้องการการหนุนเสริมในเรื่องอะไรบ้าง?

- 1) ท่านและคริสตจักรควรมีการพัฒนาตนเองในเรื่องอะไรบ้าง?
  - จะมีกระบวนการพัฒนาตนเองของคริสตจักรอย่างไรบ้าง?
  - ใครควรได้รับการพัฒนา?
- 2) ท่านและคริสตจักรต้องการการหนุนเสริมในเรื่องอะไรบ้าง?
  - ต้องการการหนุนเสริมในเรื่องอะไร?
  - ต้องการการหนุนเสริมอย่างไร?
  - ต้องการการหนุนเสริมจากใคร?
  - จะมีการประสานให้เกิดการหนุนเสริมอย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร?
ใครรับผิดชอบ?

PAYAP UNIVERSITY

**แบบสอบถามการศึกษาวิจัยเรื่องชีวิตและพันธกิจคริสตจักร
วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ**

คริสตจักร/หมวดคริสเตียน.....ภาคที่.....

คำอธิบาย

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการศึกษาวิจัยถึงสภาพความเป็นจริงของการขับเคลื่อนในชีวิตและพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น โดยคณาจารย์วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ และคณะทำงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาและวางแผนงานพัฒนาการขับเคลื่อนชีวิตและพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลตามหลักเชื่อ หลักการของพระคริสต์ธรรมคัมภีร์และคริสต์ศาสนศาสตร์ของคริสตจักร

กระบวนการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ส่วนสำคัญคือ (1) แบบสอบถามประเด็นเรื่อง “กิจกรรมที่คริสตจักรของฉันทำได้ดีที่สุด” และ (2) แบบสอบถามประเด็นเรื่อง “กิจกรรมที่คริสตจักรของฉันทควรมีการพัฒนาและแก้ไข” มีขั้นตอนในการดำเนินการ 3 ขั้นตอนด้วยกันคือ ขั้นตอนแรก ผู้เข้าร่วมให้ข้อมูลทำแบบสอบถามที่กำหนด ขั้นตอนที่สอง ผู้เข้าร่วมศึกษาวิจัยร่วมกันประมวลข้อมูลจากแบบสอบถาม และขั้นตอนสุดท้าย ร่วมกันสนทนากลุ่มตามประเด็นที่กำหนด โดยแบ่งเป็นกลุ่มละ 8-12 คน

คณะผู้ดำเนินการศึกษาวิจัยขอพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ถ้าในการวิจัยช่วงหนึ่งใดที่ท่านรู้สึกไม่สบายใจที่จะให้คำตอบ เป็นสิทธิของท่านที่จะไม่ตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นนั้น ๆ และถ้าท่านรู้สึกว่าไม่สบายใจเมื่ออยู่ในกระบวนการศึกษาวิจัยสนทนากลุ่ม ท่านมีสิทธิที่จะออกจากกลุ่มการศึกษาวิจัยโดยไม่ต้องขออนุญาตและแจ้งเหตุผลใด ๆ

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

- (1) เพศ   ชาย   หญิง
- (2) อายุ   13-25 ปี   26-39 ปี   40-60 ปี
- 61-70 ปี   71 ปีขึ้นไป   อื่น ๆ คือ .....ปี
- (3) สถานภาพครอบครัว   โสด   แต่งงาน
- หย่า   หม้าย
- (4) ปัจจุบันรับผิดชอบเกี่ยวกับบุตร .....คน เป็นชาย .....คน เป็นหญิง.....คน
- (5) สถานภาพในคริสตจักร   เป็นผู้ปกครอง   เป็นนัคนายก

- เป็นสมาชิกคริสตจักร   เป็นศิษยาภิบาล/ผู้ช่วย
- เป็นกรรมการ (โปรดระบุ).....
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2.. ประเด็น: กิจกรรมที่คริสตจักรของฉันทำได้ดีที่สุด

วิธีการตอบแบบสอบถาม

1. โปรดเลือกกิจกรรมที่ท่านเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่คริสตจักรของท่านทำได้ดีที่สุด 4 ลำดับแรก
2. ให้เขียนลำดับความสำคัญที่ 1, 2, 3 และ 4 หน้าข้อความกิจกรรมข้อที่ท่านเลือก

- .....(2.1) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด สนับสนุน และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน
- .....(2.2) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้า ผ่านการนมัสการพระเจ้า และการดำเนินชีวิตประจำวัน
- .....(2.3) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด
- .....(2.4) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และเรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ผ่านการภาวนาใคร่ครวญ ศึกษาพระวจนะ การอธิษฐาน และประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน
- .....(2.5) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวจนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)
- .....(2.6) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเปิดใจให้พระเจ้า และใช้พระวจนะของพระองค์ให้มีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
- .....(2.7) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงานเพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง, เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน
- .....(2.8) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่น ๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน

- .....(2.9) คริสตจักรช่วยและเปิดโอกาสให้คนในคริสตจักรได้รับการพัฒนาของประทาน (ศักยภาพ) ให้ใช้ความสามารถดังกล่าวในการรับใช้พระเจ้าในงานด้านต่าง ๆ ในคริสตจักร
- .....(2.10) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรสามารถเลี้ยงดู บ่มเพาะ และฟูมฟัก เอาใจใส่ ผู้เชื่อในคริสตจักร ให้เติบโตมีชีวิตแบบพระคริสต์มากยิ่งขึ้น

3. ประเด็น: กิจกรรมที่คริสตจักรของฉันทรมีการพัฒนาและแก้ไข

วิธีการตอบแบบสอบถาม

1. โปรดเลือกกิจกรรมที่ท่านเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่คริสตจักรของท่านทำได้ดีที่สุด 4 ลำดับแรก
2. ให้เขียนลำดับความสำคัญที่ 1, 2, 3 และ 4 หน้าข้อความกิจกรรมข้อที่ท่านเลือก

- .....(2.1) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนม และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน
- .....(2.2) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้า ผ่านการนมัสการพระเจ้า และการดำเนินชีวิตประจำวัน
- .....(2.3) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี คื่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด
- .....(2.4) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และเรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ผ่านการภาวนาใคร่ครวญ ศึกษาพระวจนะ การอธิษฐาน และประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน
- .....(2.5) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวจนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)
- .....(2.6) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเปิดใจให้พระเจ้า และใช้พระวจนะของพระองค์ให้มีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
- .....(2.7) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงานเพื่อสำแดงความรัก และพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง, เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน

- .....(2.8) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่น ๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน
- .....(2.9) คริสตจักรช่วยและเปิด โอกาสให้คนในคริสตจักรได้รับการพัฒนาของประทาน (ศักยภาพ) ให้ใช้ความสามารถดังกล่าวในการรับใช้พระเจ้าในงานด้านต่าง ๆ ในคริสตจักร
- .....(2.10) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรสามารถเลี้ยงดู บ่มเพาะ และฟูมฟัก เอาใจใส่ผู้เชื่อในคริสตจักร ให้เติบโตมีชีวิตแบบพระคริสต์มากยิ่งขึ้น

ประเด็นสนทนากลุ่ม

การศึกษาวิจัยเรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร “คริสตจักรชาติพันธุ์กะเหรี่ยง”

- (1) ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับ “กิจกรรมที่คริสตจักรท้องถิ่นทำได้ดีที่สุด 4 ลำดับ

จากการออกแบบสอบถาม และการประมวลผลอย่างมีส่วนร่วมที่ผ่านมามพบว่า คริสตจักรท้องถิ่นของเรามีกิจกรรมที่คริสตจักรของเราทำได้ดีที่สุด 4 ลำดับแรกคือ

ลำดับที่ 1 ชื่อ .....

ลำดับที่ 2 ชื่อ .....

ลำดับที่ 3 ชื่อ .....

ลำดับที่ 4 ชื่อ .....

จากนั้น ให้ผู้เฝ้าอำนวยความสะดวกสนทนากลุ่มดำเนินการสนทนากลุ่มไปที่ละอันดับ โดยใช้คำถามเพื่อการสนทนากลุ่มดังนี้

1. ในคริสตจักรของท่านได้ดำเนินกิจกรรมได้อย่างดียิ่งใน “ชื่อ .....” ขอช่วยเล่าให้ฟังว่าได้เกิดผลอะไรและอย่างไรบ้าง?
2. คริสตจักรของท่านทำอะไรถึงทำให้กิจกรรมนี้เกิดผลดียิ่ง?
3. แนวความเชื่อ, วิถีชีวิตคริสเตียนแบบเบ็บติสต์เดิม และวัฒนธรรมกะเหรี่ยงมีส่วนเสริมหนุนให้เกิดผลดีในการทำกิจกรรมดังกล่าวหรือไม่?
4. ถ้าคริสตจักรของท่านจะทำกิจกรรมนี้ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดผลดีกว่าที่ผ่านมามีข้อเสนอว่าคริสตจักรของท่านจะต้องมีการพัฒนาหรือแก้ไขในด้านใดบ้าง? และจะพัฒนาหรือแก้ไขอย่างไร?

(2) ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับ “กิจกรรมที่คริสตจักรท้องถิ่นควรมีการแก้ไขและพัฒนามากที่สุด 4 ลำดับ

จากการตอบแบบสอบถาม และการประมวลผลอย่างมีส่วนร่วมที่ผ่านมาพบว่า คริสตจักรท้องถิ่นของเรามีกิจกรรมที่คริสตจักรของเราทำได้ดีที่สุด 4 ลำดับแรกคือ

ลำดับที่ 1 ชื่อ .....

ลำดับที่ 2 ชื่อ .....

ลำดับที่ 3 ชื่อ .....

ลำดับที่ 4 ชื่อ .....

จากนั้น ให้ผู้เอื้ออำนาจการสนทนากลุ่มดำเนินการสนทนากลุ่มไปที่ละอันดับ โดยใช้คำถามเพื่อการสนทนากลุ่มดังนี้

1. จากการประมวลผลแบบสอบถามพบว่า มีกิจกรรมที่จะต้องพัฒนาและแก้ไขมากที่สุด ใน “ข้อ .....” ขอช่วยเล่าให้ฟังว่าเกิดอะไรขึ้น จึงทำให้กิจกรรมนี้ไม่เกิดผล และจะต้องมีการพัฒนาอย่างมาก?
2. ในการดำเนินกิจกรรมในเรื่องนี้มีอุปสรรค หรือ ปัญหา สาเหตุอะไร?
3. แนวความเชื่อ, วิถีชีวิตคริสเตียนแบบแบ็บติสต์เค็ม และวัฒนธรรมกะเหรี่ยงมีส่วนทำให้เกิดปัญหา อุปสรรค หรือเป็นสาเหตุในการทำกิจกรรมดังกล่าวหรือไม่?
4. ถ้าคริสตจักรของท่านจะทำกิจกรรมนี้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดผล ท่านมีข้อเสนอว่า คริสตจักรของท่านจะต้องมีการพัฒนาหรือแก้ไขในด้านใดบ้าง? และจะพัฒนาหรือแก้ไขอย่างไร?

ဒီးယွှာဘတော်မူစက (ခိဖျိလှာယွှာဒီးခိဖျိပုဂံဂုဏ်ပုဂံဘတော်တိစကမာစကတဖန်)

- (၂.၆) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကအိးထိန်ဘသးဘပဲတြိ ဒီး သုကတော်ယွှာဘကလုာ်ကထိလကတော်စံန် ညှိန်တော်ဘတော်မံးတော်မာ ဒီးဘတော်အိန်ဖိုင်မူဘတော်လဲလဲလကတော်နံးဘတော်နံး
- (၂.၇) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကယုနုာ်တော်ခွဲးတော်ယော်လကကဟ်ဖျါထိန်ယွှာဘတော်အိန်ဖိုင်ဒီးဘတော်သးက ကညိဆုပုဂံဂုဏ်ပုဂံလကဘဘတော်ထွဲဒီးဘိတဖန် မုတမုာ်ပုဂံလကဘမာသကိးတော်လကဘုမိသဝိမိဘကျါ
- (၂.၈) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကဘုနုာ်သးလကခရ်တော်သးခုကစိန်လကပုဂံလကဘမာသကိးတော်မုာ်ဂုဏ် လကဘဘုးဘတော်မုာ်ဂုဏ် လကတော်မံးတော်မာလိာ်မုာ်ဂုဏ် ဒီးလကဘုမိသဝိမိဘကျါ
- (၂.၉) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကသုသုတော်လကလကဘဘအိန်ဖိုင်ဒီးဘိတဖန်လကတော်အိန်ဖိုင်ဘတော်မံး တော်မာတဖန်ဒ်တော်သုဘိန်ဒီးဘိတ
- (၂.၁၀) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကသုလုာ်ဘိန်လုာ်ဘိန်ဒီးဒုးဒိန်ထိန်ထိထိန်တော်အိန်ဖိုင်မိလကသုနုာ်ကျဲ သးကျဲဒ်ခရ်ဘတော်အိန်ဖိုင်မူဘိထိန်ဘိထိန်

၃. သာမံးတဖန် တော်လကတော်အိန်ဖိုင်တြားမာဂုဏ်ထိန်ကုဏ်တဖန်

ကျဲလကတော်မံးသး	
၃.	လုထာတော်အိန်ဖိုင်ဘတော်မံးတော်မာလကနုထိန်လကဘတြားဘတော်မာဂုဏ်ထိန်ကုဏ်ဘိ ၄ မံး
၄.	လုထာတော်လကဘလိန်ဒိန်ကတော်တဆိတန်တဆိစးထိန် ၁, ၂, ၃ ဒီး ၄ ဒီးမူစကတော်နုာ်လကနုယုထာတဖန် ၆ အမိလကဘသး

- (၃.၁) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကတော်ဒုးဘိန်ထိန်တော်ဂုလိာ်မုာ်လိာ် ဒီးမာစကလိာ်သးသကိးသကိး
- (၃.၂) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိတဖန်လကကစံးထိန်မတြား ယုာ်ထိန်ထိယွှာဘမံးခိဖျိတော်ဘုနုာ် ထိန်ဘိထိန်ယွှာ ဒီးတနံးဘတော်နံးဘတော်အိန်ဖိုင်မူဘိန်ခါ နုာ်လိာ်
- (၃.၃) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်ဒီးတော်သိန်လိယွှာဘကလုာ်ကထိလကလကပုဂံပုဂံထိဘိ ဟ်ယုာ်ဒီးတော်ဂုာ်ကိးမံးဒဲး
- (၃.၄) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကစံးဘုးဒီးယွှာ မာလိဘတော်ဘတော်သး ခိဖျိတော်ယုာ်ထုကဖန် တော်မာလိလံာ်စံဆံ ဒီးတော်အိန်ဖိုင်မူဘတော်လဲလဲခိဖျိစာနံးဘတော်နံး နုာ်လိာ်
- (၃.၅) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကသုသုဂါဆာတော်ကိတော်ခဲ တော်မုာ်တော်ခုနုာ် ခိဖျိယွှာဘကလုာ်ကထိ ဒီးယွှာဘတော်မူစက (ခိဖျိလှာယွှာဒီးခိဖျိပုဂံဂုဏ်ပုဂံဘတော်တိစကမာစကတဖန်)
- (၃.၆) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကအိးထိန်ဘသးဘပဲတြိ ဒီး သုကတော်ယွှာဘကလုာ်ကထိလကတော်စံန် ညှိန်တော်ဘတော်မံးတော်မာ ဒီးဘတော်အိန်ဖိုင်မူဘတော်လဲလဲလကတော်နံးဘတော်နံး
- (၃.၇) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကယုနုာ်တော်ခွဲးတော်ယော်လကကဟ်ဖျါထိန်ယွှာဘတော်အိန်ဖိုင်ဒီးဘတော်သးက ကညိဆုပုဂံဂုဏ်ပုဂံလကဘဘတော်ထွဲဒီးဘိတဖန် မုတမုာ်ပုဂံလကဘမာသကိးတော် လကဘုမိသဝိမိဘကျါ
- (၃.၈) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကဘုနုာ်သးလကခရ်တော်သးခုကစိန်လကပုဂံလကဘမာသကိးတော်မုာ်ဂုဏ် လကဘဘုးဘတော်မုာ်ဂုဏ် လကတော်မံးတော်မာလိာ်မုာ်ဂုဏ် ဒီးလကဘုမိသဝိမိဘကျါ
- (၃.၉) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကသုသုတော်လကလကဘဘအိန်ဖိုင်ဒီးဘိတဖန်လကတော်အိန်ဖိုင်ဘတော်မံး တော်မာတဖန်ဒ်တော်သုဘိန်ဒီးဘိတ
- (၃.၁၀) တော်အိန်ဖိုင်မူစကတော်အိန်ဖိုင်မိလကကသုလုာ်ဘိန်လုာ်ဘိန်ဒီးဒုးဒိန်ထိန်ထိထိန်တော်အိန်ဖိုင်မိလကသုနုာ်ကျဲ သးကျဲဒ်ခရ်ဘတော်အိန်ဖိုင်မူဘိထိန်ဘိထိန်

၂	ခုသိတမ်းတမ်းမာ				
၃	ခရံမိတံသိန်လိမိမိသန်				
၄	ခရံမိတံသိန်လိ ကျေးစားကရု/သးစာ်ကရု				
၅	ခရံမိတံသိန်လါ လါသးပုဂံဘဂီ				
၆	ပိန်မုန်ကရုတမ်းတမ်းမာ				
၇	တံမိတံမာဘန်ယးပုဂံသးပုဂံ တမန်ဘဂီ				
၈	တံသိန်လိနိန်လိလါကကဲထိန် တံခုတံပုဂံ နိသိးကသုဒိန်ထိန် လါဘလိကံဒီးခရံ (ဒိန်ထိန် သုထိန်သန်ထိန် ဘိန်ဒီးဂံဘါ)				
၉	တံဘုန်ထိန်ဘါထိန်/တံခံးထိန် ပတြာယု				
၁၀	တံရှလိန်မုန်လိန်, တံတိစာမာ စာတံဟုန်ဂံဟုန်ဘါလါတံ ဘိန်ဖိုန်ပု				
၁၁					
၁၂					

(၂) တော်မံးတော်မလောမလ ဘဉ်လောဘပုကွံင်, ဘဉ်ဆဉ်ခဲဘဲတမလောဘဉ်

နီဂံင်	တော်မလောမလဘဉ်လောဘပုကွံင် ဘဉ်ဆဉ်ခဲဘဲတမလောဘဉ်	ဘဉ်မနုလောတမလောဘဉ်လဲဉ်
၁		
၂		
၃		

(၃) တော်မံးတော်မလောကမာဆုညါ, ဘဉ်ဆဉ်ခဲဘဲတမလဲးဘဉ်

နီဂံင်	တော်မလောနုမံးနုသးလောကမာဆုညါ	ဘဉ်မနုလောကမာလဲးဘဉ်လဲဉ်
၁		
၂		
၃		

ဃ. တော်ကတိာသကိးလောကဇုာ်ပု ဘဉ်သးတော်ခိဉ်ဖိဉ်ဘဉ်တော်ခိဉ်ဖိဉ်ဖုဒီးဘဉ်တော်မံးတော်မလ

- တော်ခိဉ်ဖိဉ်ခိဉ် နုဒီးပုဘဉ်မုဘဉ်ခါဘဉ်တော်ထံဉ်ဒီးဘဉ်တော်ဆိကဗိဉ် တော်ခိဉ်ဖိဉ်ဘဉ်တော်တိာ်မုတမုာ်ဘဉ်တော်ပညိဉ်ကွာ်စီာ် မုာ်တော်မနုတမံးလဲဉ်

၁) လောဘပုကွံင်နုမာ်တော်မနုလဲဉ်ဒ်သီးတော်ခိဉ်ဖိဉ်ဘဉ်တော်တိာ်ဒီးဘဉ်တော်မုာ်လောကထီဉ်ပွဲထီဉ်ဝဲ

၂) တော်မလောနုမံးတမပဉ် မာလောပွဲ မုတမုာ်ကဲထီဉ်, သုထီဉ်သဉ်ထီဉ်ဒ် နုတော်တိာ်ဟ်ဘဉ်သး

- တော်ခိဉ်ဖိဉ်မာတော်မလနုလဲဉ် လောဘမလောပွဲတော်တိာ်ဒီးတော်မုာ်လောတမပဉ်
- ပုလောဘမာသကိးတော်တမပဉ်မုာ်မတောတမပဉ်လဲဉ်

၃) ဒ်နုမုာ်တော်ခိဉ်ဖိဉ်ခိဉ် နုပုဘဉ်မုဘဉ်ခါဘဉ်တော်ဘဉ်သး တော်မလောဘမာနုသး/မာသးခုနုသး လောတော်မံးတော် မလောဘပုဘဉ်တော်တိာ်တမံးမာ

- ဘဉ်မနုလောနုသးခုသးမုာ်နုလောတော်မံးတော်မလတမပဉ်ဘဲလဲဉ်
- နုဒီးတော်ခိဉ်ဖိဉ်မာတော်မနုလဲဉ်တုာ် ဘဉ်လဲဉ်ခုဒီးတော်ထီဉ် နုတော်သးခုသးမုာ်နုလဲဉ်

၄) ဒ်နုမုာ်တော်ခိဉ်ဖိဉ်ခိဉ် နုပုဘဉ်မုဘဉ်ခါဘဉ်သးတော်လောဘလီာ်ဘဉ်ယိာ်ဘဉ်ဘဉ်လောနုစီာ် ဒီးကဲထီဉ်တော်သးဘုးလော နုပုဒ်ဖျိတော်မလနုတမံးလဲဉ်

- ဘဉ်မနုလောနုဘဉ်ယိာ်ဘဉ်ဘဉ်ဘဉ်ဘဉ်ဒီးတမာမုာ်သုဉ်မုာ်သး နုလဲးဘဉ် ဒ်ဖျိတော်လောဘကဲထီဉ်တမပဉ်
- နုဒီးတော်ခိဉ်ဖိဉ်ကမာဒ်လဲဉ်ဒ်ဖျိလောတော်ဘဉ်ယိာ်ဘဉ်ဘဉ်တမပဉ်ဘဲ
- တော်လောနုတဘဉ်မာဒ်သီးတော်မံးတော်မလတမပဉ်ကကဲထီဉ်လိဉ်ထီဉ် ဒီးတမာလီာ်မာ်ကွံင်တော်ဘဉ်ယိာ်သး ဘုးတမပဉ်ဘဲ
- နုဒီးတော်ခိဉ်ဖိဉ်ကဘဉ်ဆိတလဲတော်မံးတော်မလတမံးမာ ဒ်သီးတော်ခိဉ်ထီဉ်ထီဉ်ကဘဉ်ဝဲလောတော် ခိဉ်ဖိဉ်ဘဉ်တော်မံးတော်မလ

၂. ဒ်ဖျိတော်ခိဉ်ဖိဉ်ဘဉ်တော်မံးတော်မလောဘပုကွံင်တနုဉ်ဘဲ နုဒီးနုဘဉ်တော်မလဲတမံးမာ

၁) တော်မလဲလောနုဒီးနုဘဉ်လောဘဘဉ်ဒီးဘဉ်တော်ခိဉ်ဖိဉ်ဖုဒီးနုမုာ်မနုလဲဉ်

၂) တော်မလဲတမံးဒီးတမံးနုဒီးနုဒ်ဖျိတော်မလနုတမံးလဲဉ်

၃) ဒီပျိုကျွန်လဲဉ် လာနဒီးနာဘဉ်တော်မလီဘလ်ပုဂ်ဒိဉ်ပုဒ်ဒိဉ်တခါဘဲ

၄) နုဒီးတော်ဒိဉ်ပျိုဉ်ကသုဝဲတော်မလီဘလ်လောကကဲထီဉ်တော်ဘျူးတော်ပျိုဉ်လောတော်မလီဆုညါဒ်လဲဉ်
၃. ဒ်သီးတော်ဒိဉ်ပျိုဉ်ဘတော်မံးတော်မလီ ကသုထီဉ်သဉ်ထီဉ် ဒ်တော်မုဂ်လော်, တော်တော်ဘသီးနုဉ် နုဒီးတော်ဒိဉ်ပျိုဉ်ကဘဉ်မလီစုလီထီဉ်
တော်ဒိဉ်ပျိုဉ်ဘတော်မံးတော်မလီဒ်လဲဉ်. ဒီးနုလိဉ်ဘဉ်တော်ဟ့ဉ်ခံဉ်ဟ့ဉ်ဘါနုလောတော်မလီစုလီထီဉ်

၁) နုဒီးတော်ဒိဉ်ပျိုဉ်ကဘဉ်မလီစုလီထီဉ်တော်မံးတော်မလီမနုလဲဉ်

- တော်ဒိဉ်ပျိုဉ်ကဘဉ်ဒီးတော်သုးတော်ကျွဲတမံးမံးဒါလောကမလီဒိဉ်ထီဉ်ထီဉ်တော်ဒိဉ်ပျိုဉ်
- ဖုဒီးတော်ဒိဉ်ပျိုဉ်လဲဉ်လောကြားဒီးနုတော်သိဉ်လိနုဉ်လိဒ်သီးကမလီဒိဉ်ထီဉ်ထီဉ်တော်

၂) နုဒီးတော်ဒိဉ်ပျိုဉ်လိဉ်ဘဉ်တော်မလီစုလီထီဉ်သီးကမလီစုလီ

- နုလိဉ်ဘဉ်တော်သိဉ်ထွဲလောတော်စုဂ်မနုလီထီဉ်
- နုလိဉ်ဘဉ်ပုဒ်ကဆီဉ်ထွဲနုဒ်လဲဉ်
- နုလိဉ်ဘဉ်ပုဒ်မတော်တဂလောကဆီဉ်ထွဲနုလဲဉ်
- နုကဘဉ်ဆဲးကျိုးတော်ဒီးမတော်တမံးလဲဉ်ဒ်သီးဘဝဲသုဉ်ကသုဆီဉ်ထွဲနုတော်မံးတော်မလီ

တော်ကတော်သကင်းလောကရှာပွား

တော်မလီယုကွန်ထံတော်ခိန်ဖိုင်ခိန် အတော်ခိန်မုဒီး အတော်ပံးတော်မလီ “လောပုကညီဘျာထံအတော်ခိန်ဖိုင်ပု”

- (၁) တော်ကတော်သကင်းလောကရှာပွားဘန်ယး “ တော်ခိန်ဖိုင်အတော်ပံးတော်မလီလောကတော်ခိန်ဖိုင်ပုကတော် ၄ မံး ဒီဖျိုတော်ခံးဆာကတော်သံကွန်လောကဘန်တော်မလီထီခိန်ဒီးတော်ယုကွန်ထံကတော်တော်နုနု ဝထံခိန်ဘန်တော် ခိန်ဖိုင်အတော်ပံးတော်မလီလောကတော်ခိန်ဖိုင်ကတော် ၄ မံး ၈:ထီခိန်လောကတော်ကတော်
- ဘခိန်ထံးတမံး ခိန်လော နိုဂ်ဂ်.....
- ခံမံးတမံး ခိန်လော နိုဂ်ဂ်.....
- သာမံးတမံး ခိန်လော နိုဂ်ဂ်.....
- လွှာမံးတမံး ခိန်လော နိုဂ်ဂ်.....

ဝံးအလီခံ ပုလောကတော်ခိန်လောတော်တော်သကင်းဘံးကဆာပုကတော်သကင်းတော်တပန်ဒီသီးကကွန်ထံဒီးကတော် သကင်းကတော်တော်ခိန်ဖိုင်တော်သံကွန်ခိန်ဘံး

- ၁. လောနတော်ခိန်ဖိုင်အပု နတော်ခိန်ဖိုင်အတော်ပံးတော်မလီလောကတော်ခိန်ဖိုင်ပုကတော် လောနိုဂ်ဂ်..... တဲပျိုထီခိန်တော်ကတော်ခိန်ဘသးမုဒီးတော်မလီလဲခိန်ဒီးကတော်ဘသးဒီလဲခိန်
- ၂. တော်ခိန်ဖိုင်မလီတော်မလီလဲခိန်လောကတော်ခိန်ဖိုင်တော်မလီလောကတော်ခိန်ဖိုင်
- ၃. တော်သုန်တော်နုဒီးဘျာထံခိန်ဖိုင်အတော်ခိန်ဖိုင်ပုလောညါတပန် ဒီးကညီဘျာထံအလောကတော်မလီတော် ခိန်ဖိုင်အတော်ပံးတော်မလီဒီးအတော်ခိန်ထီထီထီခိန်ဖိုင်ကတော်
- ၄. နတော်ခိန်ဖိုင်မုဒီးခိန်ဒီးမလီတော်မလီတခါဘံးဒီသီးကကတော်ထီခိန်လီထီခိန်ခါနုဒီးအလီနုနု နထံခိန်ကွဲလော တော်ခိန်ဖိုင်ဘန်မလီထီခိန်ဒီးတော်ပံးတော်မလီမလီလဲခိန် မုတမုတော်လောတော်ခိန်ဖိုင်ကတော်ဘန်ဘိုကတော်ထီခိန် ကတော်မုဒီးမလီလဲခိန်ဒီးနဘန်ဘိုကတော်ထီခိန်လောကတော်ခိန်လဲခိန်
- (၂) တော်ကတော်သကင်းဘန်ယးတော်ခိန်ဖိုင်အတော်ခိန်ဖိုင်မုဒီးအတော်ပံးတော်မလီလော ကြားဘန်တော်မလီတော်ထီခိန် ကတော်ခိန် ၈:ထီခိန်လောကတော်ခိန်ဖိုင်ကတော် ၄ မံး ဒီဖျိုတော်ခံးဆာကတော်သံကွန်လောကဘန်တော်မလီထီခိန်ဒီးတော်ယုကွန်ထံကတော်တော်နုနု ဝထံခိန်ဘန်တော် ခိန်ဖိုင်အတော်ပံးတော်မလီလောကဘန်မလီထီခိန်ကတော်ခိန်ဖိုင်ပု ၄ မံး ၈:ထီခိန်လောကတော်ခိန်ဖိုင်ကတော် ဘခိန်ထံးတမံး ခိန်လော နိုဂ်ဂ်.....
- ခံမံးတမံး ခိန်လော နိုဂ်ဂ်.....
- သာမံးတမံး ခိန်လော နိုဂ်ဂ်.....
- လွှာမံးတမံး ခိန်လော နိုဂ်ဂ်.....

ဝံးအလီခံ ပုလောကတော်ခိန်လောတော်တော်သကင်းဘံးကဆာပုကတော်သကင်းတော်တပန်ဒီသီးကကွန်ထံဒီးကတော် သကင်းကတော်တော်ခိန်ဖိုင်တော်သံကွန်ခိန်ဘံး

- ၁. လောနတော်ခိန်ဖိုင်အပု နတော်ခိန်ဖိုင်အတော်ပံးတော်မလီလောကြားဘန်တော်မလီတော်ထီခိန်ကတော်ခိန်မုဒီး လောနိုဂ်ဂ်..... တဲပျိုထီခိန်ဘန်မလီလောတော်မလီတခါဘံးတလဲထီခိန်လဲထီဘန်ဒီးကြားဘန်တော်မလီ တော်ထီခိန်ကတော်ခိန်ဒီးကဘန်မလီထီခိန်လဲခိန်
- ၂. တော်ကတော်ခိန်လောကတော်တော်မုတမုတော်ကြိမလီတော်တော်တော်မလီတခါဘံးမုဒီးမလီလဲခိန်
- ၃. တော်သုန်တော်နုဒီးဘျာထံခိန်ဖိုင်အတော်ခိန်ဖိုင်ပုလောညါတပန် ဒီးကညီဘျာထံအလောကတော်မလီကတော်ထီခိန်တော်မလီ တော်တော်တော်ခိန်ဖိုင်အတော်ပံးတော်မလီတခါဘံး ခိန်ဖိုင်ကတော်
- ၄. နတော်ခိန်ဖိုင်မုဒီးခိန်ဒီးမလီတော်မလီတခါဘံးဒီသီးကကတော်ထီခိန်လီထီခိန်ခါနုဒီးအလီနုနု နထံခိန်ကွဲလော တော်ခိန်ဖိုင်ဘန်မလီထီခိန်ဒီးတော်ပံးတော်မလီမလီလဲခိန် မုတမုတော်လောတော်ခိန်ဖိုင်ကတော်ဘန်ဘိုကတော်ထီခိန် ကတော်မုဒီးမလီလဲခိန်ဒီးနဘန်ဘိုကတော်ထီခိန်လောကတော်ခိန်လဲခိန်

ภาคผนวก ก

ประวัติความเป็นมาของคริสตจักรภาคที่ 10

คริสตจักรภาคที่ 10 เป็นคริสตจักรที่มีสมาชิกเป็นชาวกะเหรี่ยงที่นับถือศาสนาคริสต์ สังกัดอยู่ในสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีประวัติความเป็นมาพอสังเขป ดังนี้

พระกิตติคุณของพระเจ้าเริ่มเข้าสู่ชาวกะเหรี่ยงในประเทศไทย โดยพ่อค้าชาวกะเหรี่ยงในประเทศพม่า ชื่อ นายทูลลา ได้เข้ามาค้าขายที่เมืองแป อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ที่หมู่บ้านเมืองแป ได้เห็นชาวกะเหรี่ยงเป็นจำนวนมากที่ไม่รู้จักพระเจ้า ในฐานะที่ท่านเป็นคริสเตียนคนหนึ่งก็ได้ประกาศพระกิตติคุณของพระเจ้า ทำให้พี่น้องกะเหรี่ยงที่นั่นมีความสนใจเรื่องของพระเจ้า และสอนเพลง ทำให้พี่น้องกะเหรี่ยงที่นั่นมีความสนใจเรื่องของพระเจ้า เมื่อทำการค้าขายเสร็จนายทูลลา ก็ได้กลับไปยังประเทศพม่าและได้นำเอาเรื่องนี้เข้าสู่ที่ประชุมกะเหรี่ยงแบริดส์ที่คอนเวนชันในพม่า นายทูลลาได้เล่าเรื่องความเป็นมาในระหว่างอยู่ในประเทศไทยว่า ได้พบกับพี่น้องกะเหรี่ยงที่อยู่เมืองไทยจำนวนมากที่สนใจเรื่องของพระเจ้า เมื่อมิชชันนารีอาจารย์เฮริทราบอย่างนั้น ได้ลงประกาศหนังสือพิมพ์ว่าใครสมัครใจจะไปประกาศกับพี่น้องกะเหรี่ยงที่อยู่ในประเทศไทย ในปีนั้นกะเหรี่ยงแบริดส์ที่คอนเวนชันมีโครงการที่จะส่งมิชชันนารีไปต่างประเทศ ขณะนั้นได้มีอาจารย์สามคน คือ อาจารย์ช่วยเมเยะ, อาจารย์หม่อไกล, อาจารย์ชอเว ที่มีความสนใจ จึงเข้าพบอาจารย์เฮริ เพื่อจะเผยแพร่พระกิตติคุณของพระเจ้าให้กับพี่น้องกะเหรี่ยงในประเทศไทย ทางคอนเวนชันได้ต้อนรับอาจารย์ทั้งสามคนที่จะไปประกาศที่เมืองไทยและได้จัดพิธีเลี้ยงส่งอาจารย์ทั้งสามคนที่โบสถ์ อาจารย์เปอร์เตะ เทศนาภาษาพม่า, อาจารย์วีวีดู กล่าวหนุนใจ, อาจารย์เต ได้จับมืออธิษฐานมอบ ในพิธีครั้งนี้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลมาร่วมหนึ่งท่านด้วย

ในการประกาศที่ต่างประเทศครั้งนี้ โดยอาจารย์ทั้ง 3 ท่าน ได้ออกเดินทางจากประเทศพม่ามายังประเทศไทยทางเรือ เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ.1880 เมื่ออาจารย์ทั้งสามคน ไปถึงท่าเรืออย่างกุ้ง ก็ได้ยินผู้คนเล่าขานกันว่า คุณหม่อมทวยเป็นหัวหน้าโจร เป็นที่รู้จักในหมู่โจรและคนทั่วไป และเคยเดินทางเข้าออกพม่ากับไทยเป็นประจำ รู้จักภูมิประเทศ ผู้ประกาศทั้งสามคน จึงอยากจะพบคุณหม่อมทวย เมื่อพบแล้วจึงได้ขอให้คุณหม่อมทวยนำทาง และขณะที่อยู่ในเรือนั้นอาจารย์ทั้งสามคน ได้อธิษฐานเรื่องการนับถือเครื่องรางของขลังแล้วแต่เป็นอุปสรรคของศึมารชาดาน และอาจารย์ทั้งสามร้องเพลง เนื้อหาของเพลงกล่าวว่า “ไม่มีสิ่งใดที่จะได้บาปของเราคืนนอกจากโลหิตของพระเจ้าเท่านั้น” เมื่อคุณหม่อมทวยได้ยินพระกิตติคุณของพระเจ้าก็ได้กลับใจเชื่อพระเจ้า และเอาเครื่องรางของขลังเหล่านั้นทิ้งลงทะเล แล้วเขียนจดหมายส่งมาถึงอาจารย์วีวีดู ว่าได้ละทิ้ง

ทุกสิ่งทุกอย่างและกลับใจรับเชื่อพระเจ้า เมื่อผู้ประกาศทั้งสามคน พร้อมทั้งคุณหม่องทวยมาถึง เชียงใหม่ มีมิชชันแนร์คิกิลวารีและผู้แทนของรัฐบาลมาต้อนรับและได้พักอยู่กับมิชชันในระหว่าง ไปขอใบรับรองจากเจ้าหน้าที่เชียงใหม่ เจ้าหน้าที่เชียงใหม่ได้ออกใบรับรองเพื่อจะไม่มีปัญหา ในการเดินทางของผู้ประกาศในครั้งนี้ ในจดหมายรับรองมีเนื้อความว่า “ทุกคนสามารถเลือกนับถือ ศาสนาใดก็ตามที่เขาเชื่ออยู่นั้น” ศาสนาจารย์แม็คคิกิลวารีได้เดินทางมาส่งที่ลำปาง มาพักอยู่ที่บ้าน ของมิชชัน ทางมิชชันบอกว่าใกล้เมืองลำปางมีหมู่บ้านกะเหรี่ยงหลายแห่ง เช่น บ้านนอก บ้านกลาง บ้านแม่ส้าน เป็นต้น หลังจากนั้น ผู้ประกาศเดินทางมาถึงบ้านนอก ในเวลากลางวัน ส่วนมากผู้ชายจะออกไปทำไร่ทำสวน ที่เหลืออยู่บ้านมีแต่ผู้หญิงและเด็ก และได้มาพักอยู่ ในธรรมศาลาหมู่บ้าน ได้มีผู้หญิงและเด็กมาต้อนรับ ผู้ประกาศได้พูดคุยกับพวกผู้หญิงเหล่านั้นว่า ถ้าเขาได้รับเชื่อพระเจ้าเขาจะไม่ตาย เมื่อเขาได้ยินผู้ประกาศพูดอย่างนั้น หญิงเหล่านี้ปรึกษากันว่าเขา จะนับถือพระเจ้า ผู้ประกาศพูดว่าเมื่อเชื่อถือพระเจ้าจะไม่ตายและจะขึ้นสวรรค์ ฉะนั้นเราจะไม่ตาย เราจะขึ้นสวรรค์ และเราจะนำอุปกรณ์การหาปลาไปหาปลาบนสวรรค์ ในเวลาเย็นพวกผู้ชายกลับ จากการทำงานเขามาเยี่ยมและพูดคุย ผู้ประกาศทั้งสามคน ได้ประกาศพระกิตติคุณของพระเจ้า มีชาวบ้านสนใจรับเชื่อพระเจ้าทั้งหมู่บ้าน หลังจากนั้นผู้ประกาศได้เดินทางไปยังบ้านกลาง ชาวบ้านเหล่านั้นได้รับเชื่อพระเจ้า จากนั้นได้เดินทางไปยังหมู่บ้านแม่ส้าน ไปประกาศ พระกิตติคุณของพระเจ้า ชาวบ้านสนใจรับเชื่อพระเจ้าทั้งหมู่บ้าน ผู้ประกาศได้อยู่กับคริสเตียน ใหม่ และสอนเรื่องราวของพระเจ้า ทั้ง 3 หมู่บ้าน เวลา 4 เดือน แล้วผู้ประกาศทั้งสามคน ได้เดินทาง ไปประเทศพม่า ได้ทิ้งภาระหน้าที่ให้คุณหม่องทวยรับผิดชอบคนเดียว เมื่อผู้ประกาศทั้งสามคน กลับไปถึงประเทศพม่า ได้เล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้คริสตจักรและมิชชันทราบ คริสตจักรและมิชชัน เป็นห่วงอย่างมากจึงให้คนมาติดตามชุดที่สอง เมื่อมาถึงหมู่บ้านนอกและผู้ประกาศชุดที่หนึ่ง กลับไปประเทศพม่า

เมื่อผู้ประกาศชุดที่สองมาถึงหมู่บ้านแม่ส้าน สมาชิกออกจากกรับเชื่อพระเจ้า 14 หลังคาเรือนเนื่องจากมีปัญหาหลายอย่าง ส่วนสมาชิกที่รับเชื่อมี 12 หลังคาเรือน ทั้ง 12 หลังคาเรือนพร้อมจะหาที่อยู่ใหม่ จึงได้ไปอยู่บ้านแม่หิน (แม่กวัก) อ.จาว จ.ลำปาง ในช่วง เวลานั้นเป็นช่วงฤดูฝน และได้มีสมาชิกเพิ่มขึ้น ได้สถาปนาเป็นคริสตจักรแม่ฮ่าง ปัจจุบัน เรียกชื่อว่า “คริสตจักรวรกาย” ตั้งแต่ปี ค.ศ.1882 ครูบาอาจารย์ที่มาจากประเทศพม่าเข้ามาทำงาน ในคริสตจักรหลายท่าน แต่ละท่านมีระยะเวลาในการทำงานนานไม่เหมือนกัน อาจารย์เปอร์เตโธ มาทำงานอยู่บ้านนอก-แม่กวัก ในปี ค.ศ.1882-1885 ได้กลับประเทศพม่า ท่านได้พาเด็กที่บ้านนอก ไปศึกษาพระคัมภีร์หลายคน มีนายเลื้อแซ, นายโยฮัน, นายเป็อร์โพร์ และคนอื่น ๆ ด้วย อาจารย์สำ พอมาทำงานในคริสตจักรบ้านนอก-คริสตจักรแม่กวัก ทำงานไม่ถึงปีได้กลับประเทศพม่า

อาจารย์พานา มาทำงานในคริสตจักรบ้านนอก-คริสตจักรแม่กวัก ในปี ค.ศ.1885-1887 ได้กลับประเทศพม่า

อาจารย์แอหน่ มาทำงานอยู่ในคริสตจักรแม่แก้วอยู่เป็นเวลา 2 ปี ในปี ค.ศ.1912 ท่านได้ย้ายศูนย์ประกาศอยู่ที่เชียงใหม่ใกล้เชิงคอกสุเทพ มีเนื้อที่ 20 ไร่ ได้ปลูกสร้างบ้านอาจารย์ สร้างโบสถ์ สร้างโรงเรียน สอนพระคัมภีร์ สอนการเกษตร และเตรียมผู้ประกาศ มีครูบาอาจารย์ช่วยเหลือ ด้านงบประมาณ 17 ท่าน มีอาจารย์แอหน่, พาวาแอส, วินเนอร์, จีนเตอร์, แก้ว, เป่าลู, ก่อวอ, โหม้, ซิซ่า, สิงห์แก้ว, มอแล, คำจันทร์, บุญรัตน์, ดีเวะ, บะไซ้, สดา, แมโพ พระกิตติคุณของพระเจ้าเริ่มเข้ามาในบ้านนอก ปี ค.ศ.1882-1892 ครอบรอบ 50 ปี ได้จัดการฉลอง 50 ปี ที่คริสตจักรบ้านนอกในปีนั้น อาจารย์แอหน่ไม่ได้ทำงานในศูนย์ห้วยแก้ว ท่านก็กลับประเทศพม่าและไม่ได้กลับมาอีก ทางกะเหรี่ยงแบ็บติสต์คอนเวนชันที่พม่าได้ส่งอาจารย์โพพมาประจำที่ศูนย์ห้วยแก้วเชียงใหม่มานานประมาณ 2 ปีกว่า ท่านได้กลับพม่าก่อนสงครามครั้งที่ 2 หลังจากนั้นกะเหรี่ยง แบ็บติสต์คอนเวนชันได้ส่งอาจารย์จ๋อมาช่วยคริสตจักรแบ็บติสต์ที่ศูนย์ห้วยแก้ว เนื่องจากไม่มีกรดำเนินการหลายปีถูกปิดไว้ ผู้ที่ดูแลศูนย์ห้วยแก้วไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรจึงตัดสินใจอยู่ 2 คน จะขายที่ดินแปลงนี้พร้อมการก่อสร้างทั้งหมดเป็นจำนวน 300 บาทก่อนอาจารย์จ๋อจะมา เมื่ออาจารย์จ๋อไม่รู้จะทำอย่างไร ศูนย์ก็ได้ขายไปทั้งหมดแล้ว แล้วหลังจากนั้นเกิดสงคราม ครั้งที่ 2 ขึ้น ในระหว่างเกิดสงครามทางคริสตจักรกะเหรี่ยงแบ็บติสต์ไม่สามารถติดต่อกันได้จนกว่าสงครามยุติลง หลังสงครามคริสตจักรกะเหรี่ยงได้เข้าร่วมกับคริสตจักรภาคที่ 2 เชียงราย จนถึง ปีค.ศ.1949 ได้ขอแยกออกจากภาคที่ 2 เชียงราย

เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1949 สภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้สถาปนาคริสตจักรกะเหรี่ยงเป็นภาคของสภาฯ อีกหนึ่งภาคเป็นภาคที่ 5 ที่จริงภาคที่ 5 เป็นคริสตจักรภาคน่าน โดยสาเหตุอะไรไม่ทราบภาคน่านไม่สามารถเป็นภาคได้ หลังจากนั้นไม่กี่ปี เลข 5 ก็ได้คืนให้ภาคน่าน คริสตจักรกะเหรี่ยงเป็นภาคที่ 10 ครั้งนั้นมีศาสนาจารย์ฟ่วง อรรถภิญโญ เป็นประธานคริสตจักรฯ เจ้าหน้าที่ภาค 2 เชียงราย โดยศาสนาจารย์อินคำ พินิจ, ศาสนาจารย์อมร คงเนตร, ศาสนาจารย์สามแก้ว ถักดี, ศาสนาจารย์ดี อารีย์วงศ์, ศาสนาจารย์มาไซ้ มาจากประเทศพม่า, อาจารย์แวน และครอบครัว เป็นชาวอเมริกันแบ็บติสต์มิชชันนารีคนแรกมาทำงานกับกะเหรี่ยงแบ็บติสต์ในประเทศไทย

เมื่อสถาปนาคริสตจักรกะเหรี่ยงแบ็บติสต์เป็นคริสตจักรภาคขึ้น เวลานั้นมี 5 คริสตจักร ดังนี้

1. คริสตจักรมรกมาย
2. คริสตจักรวรกาย
3. คริสตจักรทวิรัตน์
4. คริสตจักรเขวราษภูร์
5. คริสตจักรมูเสตี้

ในปี ค.ศ.1949-1974 คริสตจักรได้จัดครบรอบ 25 ปี เมื่อวันที่ 17 มีนาคม ค.ศ.1974
ณ คริสตจักรเขาวายพูน ปีนั้นมีสมาชิกสมบูรณ์ 1,017 คน มีคริสตจักร 8 คริสตจักร มากถึงปี
1999 มีคริสตจักรเพิ่มขึ้น 15 คริสตจักร มีสมาชิกสมบูรณ์ 2,814 คน มีหมวดคริสเตียน 8 แห่ง
มีจุดประกาศ 5 แห่ง

PAYAP UNIVERSITY

ประวัติคริสตจักรเบธานี

ประวัติหมู่บ้าน

เดิมทีที่หมู่บ้านสบห้วยพานไม่มีผู้คนอาศัยอยู่ สาเหตุเป็นป่าใหญ่และเมื่อมีคนตายก็จะ มีญาติพี่น้องมาแขวนเสื้อผ้า กระเป๋าตามต้นไม้ใหญ่ต่าง ๆ และในช่วงเวลานั้นคนในหมู่บ้านอื่น ๆ ส่วนมากจะเลี้ยงผี และก็ไม่มีใครกล้าที่จะมาอาศัยในบริเวณเหล่านี้ เพราะเมื่อมาอาศัยอยู่แล้ว เหมือนว่าผีจะมาบรบกวนทั้งครอบครัว แต่เมื่อมีมิชชันนารีเข้ามา คนที่รับเชื่อในพระเจ้าและมีความ มั่นคงก็จะย้ายลงไปปลูกบ้าน และสุดท้ายทั้งหมู่บ้านก็ได้เป็นคริสเตียน

ประวัติคริสตจักร

เดิมทีตำบลบ่อแก้วยังไม่มีคนที่รู้จักกับพระเจ้า ชาวบ้านทุกคนก็ได้นับถือผี วิญญาณ ต่าง ๆ ตามบรรพบุรุษ ที่มีความเชื่อ

ต่อมา ค.ศ.1932 ได้มีมิชชันนารีจากประเทศพม่า คือ อาจารย์แอสแมน ที่เป็นเชื้อสายกะเหรี่ยง ได้เข้ามาทำงานที่เชียงใหม่ ในคอกสุเทพ ซึ่งท่านเห็นว่าเชียงใหม่มีภูมิทัศน์ที่สวยงามและน่าอยู่ ในช่วงเวลานั้นการทำงานของ ท่าน คือ ทำสวน ทำไร่ต่าง ๆ ในบางครั้งท่านอยู่ที่เชียงใหม่ ท่านรู้สึกเหงา ท่านจึงใช้เวลาในวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ เป็นการออกเดินทางไปยังบ่อแก้ว และ ท่านได้พบกับหมู่บ้านแม่โต ได้เจอกับคุณโตะที่บ้าน จากนั้นท่านก็ได้พูดคุยกับแอสแมน เกี่ยวกับ เรื่องทั่ว ๆ ไป ต่อจากนั้นท่านได้เริ่มประกาศกับครอบครัวของแอสแมน โดยการที่ชวนให้ไป ทำงานที่เชียงใหม่ด้วยกัน ต่อมาใน ค.ศ.1932 ในปีเดียวกันกับท่าน ท่านได้ประกาศ ก็มีครอบครัว ของแอสแมน ที่ได้รับเชื่อเป็นครอบครัวแรก และได้รับบัพติศมา และแอสแมนก็ได้เดินทางไป ทำงานกับอาจารย์แอสแมนที่เชียงใหม่ สาเหตุที่แอสแมน ได้กลับมาเป็นคริสเตียนเพราะในช่วงเวลา นั้น กะเหรี่ยงต้องมีพิธีกรรมมากมายในการเลี้ยงผี แอสแมนจึงเห็นว่าคริสเตียนนั้นไม่ต้องมีพิธีการ มากมาย และถ้าเลี้ยงผีผิดวิธีก็จะเกิดอันตรายต่อตนเอง ครอบครัว และหมู่บ้านด้วย ท่านจึงรับเชื่อ และรับบัพติศมาทั้งครอบครัวในเวลาต่อมา

และในปี ค.ศ.1941 ก็ได้มีเพิ่มอีกหนึ่งครอบครัว ซึ่งอยู่ในเขตบ่อแก้วตอนบน ที่หมู่บ้านแม่ยางห้า คือ ครอบครัวของ พื่อเถระโพ วอพะพอ เหตุการณ์ที่ทำให้ พื่อเถระโพ รับ เชื่อ และรับบัพติศมา คือ พื่อเถระโพ ได้เป็นเด็กกำพร้า เมื่อแต่งงานกับนางเถะเตอ ยายได้ทำพิธี เลี้ยงผีผิดวิธี จึงทำให้เกิดเหตุการณ์เลวร้ายขึ้นกับครอบครัว คือ ได้สูญเสียชีวิตไปสองคนในเวลาที่ได้

เสียงกัน เมื่อท่านได้ยื่นถึงพระกิตติคุณของพระเจ้า ท่านจึงได้รับเชื่อ และรับบัพติสมาทั้งครอบครัว
ใน ค.ศ.1941

ต่อจากนั้นก็เกิดสงครามโลกครั้งที่สอง มีขบวนการที่ได้นำประกาศที่เชียงใหม่ในคำบล
บ่อแก้ว ได้ถูกเรียกตัวให้กลับไปยังบ้านเมืองของตนเองทุกท่าน

ในช่วงระหว่างที่เกิดสงครามโลก ที่ไม่มีมิชชันที่จะคอยดูแล ก็ได้มีคริสเตียน
เพิ่มจำนวนหนึ่ง จึงได้มีการรวมตัวกัน โดยที่ไม่มีผู้อภิบาล ยังไม่มีโบสถ์ แต่สถานที่ที่ใช้
ในการนมัสการ คือ บ้านสมาชิก ในการนมัสการแต่ละสัปดาห์เวียนกันไป แต่การนมัสการยังมี
ผู้ดูแล คือ พื่อเกราะโพ วอพะพอ ที่ทำหน้าที่ครั้งแรกในการดูแลการนมัสการ ช่วงเวลานั้นมี
ผู้เข้าร่วมนมัสการทั้งหมด 25 คน ได้มีการรวมตัวกันเป็นครั้งแรก ที่หมู่บ้านแม่ยางห้า หมู่ 5
ค.บ่อแก้ว อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ 50250 แต่ยังไม่เป็นคริสตจักร

ต่อมาใน ค.ศ.1959 ก็ได้มีมิชชันกลับเข้ามาประกาศอีกครั้งในปี ค.ศ.1959 โดย
อ.เน่อเหหม่า จากประเทศไทย บ้านน้ำลัด เชียงราย ซึ่งเป็นคนเผ่ากะเหรี่ยง ท่านได้เข้ามาแพร่
ธรรมต่อจาก อาจารย์แอหน่ และทำหน้าที่เป็นผู้อภิบาลในช่วงเวลานั้น และได้มีสมาชิกเพิ่มขึ้น
เป็น 35 คน ท่านได้ทำงานจนถึง ปี ค.ศ.1970 และท่านก็ได้ให้ลูกหลานทำงานต่อ และได้มี
สมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนได้สถาปนาเป็นคริสตจักรแห่งแรกของบ่อแก้ว คือ คริสตจักรบ่อแก้ว
ซึ่งอยู่ในหมู่บ้านแม่ยางห้า หมู่ 5 ค.บ่อแก้ว อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ 50250 และได้มีศิษยาภิบาล
คนแรก คือ อาจารย์อารมณ วอพะพอ ซึ่งดำรงตำแหน่งในปี ค.ศ.1970-1981 ในช่วงที่อาจารย์
อารมณ วอพะพอ เป็นศิษยาภิบาลครั้งแรกมีสมาชิกทั้งหมด 168 คน โดยมีหลาย ๆ หมู่บ้าน
มารวมตัวกัน และได้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 280 คน

ในเวลาต่อมา หมู่บ้านสบห้วยฟาน ขอแยกตัวเป็นหมวดคริสตจักร ในวันที่ 3 สิงหาคม
ค.ศ.1980 ซึ่งได้ตั้งชื่อหมวดเป็น คริสตจักรเบธานี ตั้งอยู่ในหมู่บ้านสบห้วยฟาน ค.บ่อแก้ว
อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ 50250 และต่อมาก็ได้มีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น จึงขอตั้งเป็นคริสตจักร ทางภาค
จึงพิจารณาและได้สถาปนาเป็นคริสตจักร ในวันที่ 3 พฤษภาคม ค.ศ.1981 ซึ่งได้เป็นหมวดเพียงแค
หนึ่งปีเท่านั้น และได้มีศิษยาภิบาล คือ อาจารย์ครรชิต โทมา เป็นศิษยาภิบาลคนแรก

ผู้เชื่อคนแรกของคริสตจักรเบธานี คือ นายโพเม็ยะ บุญเบ็ง ซึ่งได้รับเชื่อมาจาก
คริสตจักรแม่ยางห้า และได้ย้ายลงมาที่หมู่บ้านสบห้วยฟาน และต่อมาก็มีครอบครัวของนายนวล
วอริแกะ รับเชื่อเป็นครอบครัวต่อมา ในช่วงที่เป็นคริสตจักรได้มีกิจกรรมหลายอย่าง เช่น ทุกคืน
วันพุธ เสาร์ และอาทิตย์คอนเียน จะมีการนมัสการร่วมกันตามบ้านสมาชิก ในวันอาทิตย์ก็จะม
ีการนมัสการอีกทุกครั้ง และตามเทศกาลต่าง ๆ เช่น คริสตมาส ปีใหม่ ในช่วงนั้น ชาวบ้าน
ก็ไม่มีรายได้ ไม่มีเงินกัน ถ้าเป็นช่วงคริสตมาสก็จะจัดร่วมกัน โดยที่แต่ละบ้านจะนำไก่หรือ
พืชผักที่ตนเองปลูกไว้มารวมกัน และทำอาหารร่วมกัน เป็นต้น

คริสตจักรเบธานี ก่อนนั้นเป็นหมวดคริสตจักรของบ่อแก้ว ซึ่งได้แยกตัวออกมาเป็นหมวดคริสตจักร ในวันที่ 3 สิงหาคม ค.ศ.1980 ได้มีอาจารย์ครุฑจิต โทมาเป็นผู้อภิบาล ต่อมาในปี ค.ศ.1981 หมวดคริสตจักรเบธานี ได้รับการสถาปนาเป็นคริสตจักร ในวันที่ 3 พฤษภาคม 1981 โดยมีผู้นำคริสตจักร คือ ซึ่งเป็นผู้นำคริสตจักรสมัยแรก

1. อาจารย์ครุฑจิต	โทมา	เป็นศิษยาภิบาล
2. นายพุง่า	น้อยแกะเปอ	เลขานุการ
3. นายพัน	น้อยทุ	ผู้ปกครอง
4. นายโพเม็ยะ	บุญเป็ง	ผู้ปกครอง
5. นายอาจอ		ผู้ปกครอง
6. นายนวล	วอริแกะ	ผู้ปกครอง
7. นายโพเม็ยะ	บุญเป็ง	เหรัญญิก
8. นายตีคา	โพง	ผู้ช่วยเหรัญญิก

คริสตจักรเบธานีได้รับศิษยาภิบาล เข้ามาทำงานทั้งหมด 3 คนด้วยกัน คือ
สมัยแรก ศาสนาจารย์ครุฑจิต โทมา ดำรงตำแหน่ง ในวันที่ 3 พฤษภาคม 1981-30 มิถุนายน 2000
สมัยที่ 2 อาจารย์พะซึหะระ เตาะบือ ดำรงตำแหน่ง ในวันที่ 1 ตุลาคม 2000 – 30 สิงหาคม 2006
สมัยที่ 3 อาจารย์สุโซ วอริแกะ ดำรงตำแหน่ง ในวันที่ 1 ตุลาคม 2006 – ปัจจุบัน

ประวัติการก่อตั้งโบสถ์คริสตจักรเบธานี

โบสถ์หลังแรกมีการก่อตั้งเมื่อไรไม่แน่ชัด ไม่มีการบันทึกไว้ แต่ประมาณใน ค.ศ.1979 และได้มีการบูรณะก่อสร้างโบสถ์ใหม่ หลังที่ 2 เมื่อวันที่ 26 เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1988 ผู้ที่เป็นศิษยาภิบาล คือ ศาสนาจารย์ครุฑจิต โทมา หลังที่ 3 ได้สร้างขึ้นเมื่อวันที่ 18 เดือนพฤศจิกายน ค.ศ.2006 ผู้ที่เป็นศิษยาภิบาล คือ อาจารย์สุโซ วอริแกะ

ชีวิตคริสตจักรหลังมีศิษยาภิบาล ก็มีกิจกรรมเกิดขึ้นหลายอย่าง และกิจกรรมที่สืบต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน คือ การนมัสการที่ได้จัดทำมาโดยตลอด ตั้งแต่การรวมตัวกันครั้งแรก ถึงแม้จะยังไม่มียุทธศาสตร์ แต่ก็จะมีการดูแลและมีการนมัสการร่วมกันทุกคืนวันพุธ เสาร์ และ วันอาทิตย์ที่มีการนมัสการรวมกัน 5 รอบ คือ เฝ้าเดี่ยวเช้า การนมัสการสตรี การนมัสการรวม การนมัสการอนุชน และการนมัสการคอนแวนต์บ้านสมาชิก

มีองค์กรได้ให้ความร่วมมือหลายองค์กร หนึ่งในนั้น คือโครงการคอมแพสชั่น TH977 ที่มีอาจารย์ประกาศิต กอมะ เป็นผู้จัดการโครงการ ที่เข้ามาช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส ที่จะมีโอกาสในการศึกษามากยิ่งขึ้น และมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กด้วย รวมทั้งให้เด็กอยู่ในทางของ

องค์พระผู้เป็นเจ้า และรวมทั้งการประกาศให้กันเด็กและพ่อแม่ของเด็กที่ยังไม่ได้รับเชื่อ เพื่อที่เขาจะได้รู้จัก และได้เห็นถึงความรักของพระองค์ที่ผ่านทางโครงการนี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในคริสตจักรที่เรียนจบแล้ว ก็ได้กลับมาทำงานที่หมู่บ้านอีกด้วย เพื่อชีวิตจะได้ไม่ห่างไกลจากพระเจ้า

สมาชิกใน ค.ศ.2008 ใน ค.ศ.2008 มีสมาชิกทั้งหมด

- สมาชิกสมบูรณ์ชาย 100 คน สมาชิกสมบูรณ์หญิง 124 คน
- รวมสมาชิกสมบูรณ์ทั้งหมด 224 คน
- สมาชิกสำรองชาย 86 คน สมาชิกสำรองหญิง 73 คน
- รวมสมาชิกสำรองทั้งหมด 159 คน
- รวมสมาชิกทั้งหมด 383 คน

(น.ส.พรสว่าง พัทธ์คีรีเขต ผู้รวบรวมประวัติคริสตจักร โดยการสัมภาษณ์ อาจารย์อารมณ์ วอพะพอ เมื่อ มกราคม 2009 อศิศศึกษาภิบาลคริสตจักรแม่ขางห้า ค.บ่อแก้ว อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ 50250 , นายท อ.บ.ค. เศรษฐา แสงสกาวัฒน์ (ของแผ่นดินหมู่บ้าน), อาจารย์สุโข วอริและ ศิษยาภิบาลคริสตจักรเบธานี (ผู้ให้ข้อมูล) โคชวาจา

ประวัติศาสตร์คริสตจักรห้วยฟานเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 10 สภาคริสตจักรในประเทศไทย

ข่าวประเสริฐได้เข้ามาในชุมชนบ้านห้วยฟานเหนือเมื่อ ปี ค.ศ.1940 โดยคณะผู้ประกาศที่มาจากประเทศพม่า และจังหวัดเชียงใหม่ แต่ในการนำข่าวประเสริฐเข้ามาในครั้งนั้นมีผู้รับเชื่อเพียงคนเดียว คือ นายเกอะโพ วอพะพอ เนื่องจากในขณะนั้นคนในชุมชนได้เชื่อและนับถือผีอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนในขณะนั้นมีการประกอบพิธีทางไสยศาสตร์หลายอย่าง จึงทำให้ นายเกอะโพ และครอบครัว ต้องย้ายออกจากหมู่บ้าน เพราะไม่ทำพิธีตามคนในชุมชน และหลังจากนั้นเป็นเวลา 10 กว่าปี ในปี ค.ศ.1959 ก็ได้มีการเข้ามาประกาศข่าวประเสริฐอีกครั้ง โดยคณะอนุชนคริสตจักรบ่อแก้ว ซึ่งเป็นลูกหลานของนายเกอะโพ วอพะพอนั้นเอง หลังจากนั้น ในปี ค.ศ.1966 ผลของการประกาศข่าวประเสริฐทำให้นายจอเหลอะ ยะแส ได้รับเชื่อและหลังจากนั้นก็มีคนในชุมชนเข้ามารับเชื่อเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

รายชื่อผู้รับใช้ที่เข้ามาดูแล อภิบาล ผู้เชื่อนับถือศาสนาคริสต์ในห้วยฟานเหนือ

ลำดับที่	รายชื่อผู้รับใช้	ปี ค.ศ. ที่เข้ามา	หมายเหตุ
1	อ.ทวี ถั่วขั่ว	1997-2000	มีการสร้างโบสถ์
2	อ.พิพัฒน์ เหล่าคา	2000-2003	
3	อ.ชามูยละ เกอะโพ	2003-2005	
4	อ.กรวิช โทเว	2005-2006	
5	อ.นิรันดร์ ตระกูลพัฒนากุล	2006-ปัจจุบัน	ศิษยาภิบาลคนปัจจุบัน

การแต่งตั้งสถาปนาศาสนาคริสตจักรห้วยฟานเหนือ

1. สถาปนาเมื่อวันที่ 8 เมษายน ค.ศ.2007
2. ผู้ที่สถาปนาและเป็นพยาน
3. ตัวแทนจากภาคที่ 10 ผู้ช่วยสงคราน และอาจารย์มิคิ
4. ตัวแทนจาก TKBC คือ อาจารย์อัมพร แคนพงที และอาจารย์มิคิ (นุรี ขจรไพโรจน์)
5. ตัวแทนกะเหรี่ยงแบ็บคิสท์ ประเทศพม่า 10 กว่าท่าน
6. ศิษยาภิบาล และสมาชิกคริสตจักรในเขตบ่อแก้ว

รายชื่อคณะกรรมการคริสตจักรห้วยฟานเหนือ 2007 ถึงปัจจุบัน (2010)

ลำดับที่	รายชื่อผู้รับใช้	ปี ค.ศ. ที่เข้ามา	หมายเหตุ
1	นายนิรันดร์ ตระกูลพัฒนากุล	ศิษยาภิบาล	
2	นายศรีทูน โทเว	ผู้ช่วยศิษยาภิบาล	
3	นางพรณี	เหรัญญิก	
4	นางประทิม ยะเส	เลขานุการคริสตจักร	
5	นายโยสนน	ผู้ปกครอง	
6	นายจำเชอ ยะเส	ผู้ปกครอง	
7	นายกรวิทย์ โทเว	ประธานธรรมกิจ	
8	นายมุยสะ เกโพ	ที่ปรึกษา	
9	นางบุญดี สมจิตรแก้ว	ประธานสตรี	
10	นายชิตชัย หม่อแปล	ประธานอนุชน	
11	นางจีราพร ชูโพ	ครูสอนระวี	
12	นางรุ่งนภา	ครูสอนระวี	

สมาชิกสมบูรณ์

- สมาชิกชาย 35 คน หญิง 40 คน รวมทั้งหมด 75 คน

สมาชิกสำรอง

- ชาย 18 คน หญิง 15 คน รวมทั้งหมด 33 คน

สมาชิกคณะสตรี 10 คน

สมาชิกคณะอนุชน 10 คน

ที่ตั้งคริสตจักรห้วยฟานเหนือ

คริสตจักรห้วยฟานเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 10 สภาคริสตจักรในประเทศไทย
เลขที่ 142 บ้านห้วยฟานเหนือ หมู่ที่ 4 ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ 50250
ติดต่อ โทร. 08003-26810 ศิษยาภิบาล อาจารย์นิรันดร์ ตระกูลพัฒนากุล

ประวัติคริสตจักรห้วยมะนะ

ประวัติความเป็นมาของคริสตจักร

หมู่บ้านป่าเถื่อนนอก ตั้งอยู่ หมู่ที่ 1 ค.บ่อแก้ว อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ 50250

หมู่บ้านห้วยมะนะ มีทั้งหมด 22 ครัวเรือน เป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ซึ่งมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีความรักต่อกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีปัญหาอุปสรรคจะมาแก้ไขร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ด้านเศรษฐกิจ

ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือ ทำนา ทำไร่ อาชีพรอง คือ รับจ้างทั่วไป เหมืองแร่ ดิบุก

ศาสนาและความเชื่อ

ชาวบ้านมีการนับถือศาสนาคริสต์ นิกายโปรเตสแตนต์ และนิกายคาทอลิก

ภูมิประเทศในพื้นที่

ลักษณะภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับกับที่ราบในหุบเขา มีความลาดชันสภาพป่าสมบูรณ์ ในบริเวณเป็นสันเขาจะเป็นป่าสน บริเวณหุบเขา หรือ ลำห้วยจะมีลักษณะเป็นป่าที่มีความชุ่มชื้น

การประกาศข่าวประเสริฐของพระเยซูคริสต์

หมู่บ้านห้วยมะนะ เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่เก่าแก่พอสมควร พ่อเฒ่าพะยอมกับคุณยายวาแลอาศัยอยู่ ซึ่งมีลูกหลานเดิมที่นั่นพวกเขาจะนับถือผี ต่อมามีคนเข้ามาประกาศพระกิตติคุณของพระเยซูคริสต์จากประเทศพม่าให้กับพ่อเฒ่าพะยอมกับคุณยายวาแล เมื่อพ่อเฒ่าพะยอมกับคุณยายวาแล ได้ฟังเรื่องราวของพระเจ้า ทั้งสองจึงกลับใจมารับเชื่อพระเยซูคริสต์ โดยทั้งสอง

คนนี้ได้รับบัพติศมา ในปี ค.ศ.1959 ต่อมาลูกหลานก็รับเชื่อตามมา ในช่วงหนึ่งซึ่งมีการทำเหมืองแร่ ทำให้มีเสียงรบกวนกับชุมชน และลูกหลานบางคน บางครอบครัวก็ย้ายไปอยู่ที่ไม่มีเสียงรบกวน เช่น หมู่บ้านป่าเกี๊ยะน้อย แม่ยางห้า และเบธานีย ส่วนคนที่อยู่คือคือ พ่อสามแม่ และญาติบางส่วน จนเหลือแค่ 3-4 หลังคาที่อยู่ค่อมจนลูกหลานโตขึ้น สาเหตุหนึ่งที่ชุมชนได้ย้ายออกจากพื้นที่ เพราะไม่มีน้ำใช้ บ่อน้ำก็ถูกทำลายจากการทำเหมืองแร่ ชุมชนจึงได้ช่วยกันปรับปรุงและพัฒนาจนได้ระดับหนึ่ง ต่อมาชาวบ้านมีแนวคิดวางแผนที่จะสร้างโบสถ์ และได้สร้างโบสถ์จนเสร็จ ดังกล่าว

ก่อนหน้าที่หมู่บ้านห้วยมะนะได้รับการสถาปนาคริสตจักร ชาวบ้านบางส่วนแต่เดิมได้สังกัดอยู่ที่หมวด คริสตจักรบ่อแก้ว และบางส่วนจะสังกัดอยู่ที่ คริสตจักรเบธานีย แต่ชาวบ้านทุกคนซึ่งมีน้ำหนึ่งใจเดียวกันและรักซึ่งกันและกัน ได้ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หลังจากสร้างโบสถ์เสร็จ ชาวบ้านได้ทยอยเข้ามาปักหลักอาศัยในหมู่บ้าน ทำให้หมู่บ้านห้วยมะนะได้มีการเจริญเติบโตเร็วขึ้น ในการสร้างโบสถ์ ในปี ค.ศ.2005 จนสำเร็จ และได้รับการสถาปนาให้เป็นคริสตจักรห้วยมะนะ ขึ้นต่อคริสตจักรภาคที่ 10 ของสภาคริสตจักรในประเทศไทย เมื่อ ค.ศ. 2006 ตั้งอยู่เลขที่ 97 หมู่ที่ 1 ต.บ่อแก้ว อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ 50250 ปัจจุบันมีสมาชิก ดังนี้

1. สมาชิกสมบูรณ์ จำนวน 66 คน ชาย 33 คน หญิง 33 คน
2. สมาชิกสำรอง จำนวน 15 คน ชาย 7 คน หญิง 8 คน

รายชื่อคณะกรรมการและกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในคริสตจักร

ลำดับที่	รายชื่อผู้รับใช้	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	ค.จ.ครรชิต โทมา	ศิษยาภิบาล	
2	อาจารย์สุมิตร บีโซ่	ผู้ช่วยศิษยาภิบาล	
3	นายจะแฉะ พะนะ	เลขานุการ	
4	นางชิตู พะนะ	เหรัญญิก	
5	นายอนุสรณ์ บีโซ่	ผู้ปกครอง/ประธานธรรมกิจ	
6	นายนิพนธ์ โทมา	ผู้ปกครอง	
7	นายมนตรี เปอะลบอย	ผู้ปกครอง	
8	นายบรรลือ เนาะคู	กรรมการ	
9	นางเลขา อูพอ	กรรมการ	
10	นางนันทิพอ เนาะคู	กรรมการฝ่ายสตรี	
11	นายชาณูระวี บีโซ่	กรรมการฝ่ายอนุชน	
12	อาจารย์อาร์มณ วอพะพอ	ที่ปรึกษา	
13	อาจารย์จันตา เกลอะมุ	ที่ปรึกษา	

บริเวณโบสถ์ มีพื้นที่ 4 ไร่

1. โบสถ์ 1 หลัง
2. บ้านพัก 1 หลัง
3. ห้องประชุม 1 หลัง
4. โรงครัว 1 หลัง
5. ห้องเคีกระวี 1 หลัง
6. ห้องน้ำ 1 หลัง 2 ห้อง

PAYAP UNIVERSITY

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ-สกุล	นางนิตราพร ลัดดากรพันธุ์	
ประวัติการศึกษา		
ปริญญาตรี	วุฒิการศึกษา ศศ.บ.(ปรัชญา-ศาสนา) จากสถาบัน มหาวิทยาลัยพายัพ	ปีที่สำเร็จ 2522
ปริญญาโท	วุฒิการศึกษา M.Div. จากสถาบัน มหาวิทยาลัยพายัพ	ปีที่สำเร็จ 2524
ปริญญาโท	วุฒิการศึกษา M.A. (Theological Studies) จากสถาบัน Austin Presbyterian Theological Seminary	ปีที่สำเร็จ 2536
ปริญญาโท	วุฒิการศึกษา ศษ.ม.(บริหารการศึกษา) จากสถาบัน มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ปีที่สำเร็จ 2547

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคคิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ เขตแก้วนครรัฐ

ผลงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพต่อคริสต์ศาสนา”

ทุนอุดหนุนการวิจัยจาก สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ พ.ศ.2546.

งานวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพต่อการเรียนการสอน รายวิชา

ปร.103 ปรัชญากับชีวิต (AP 103 Philosophy and Life)

รายงานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการ รายวิชา ทว.465 คริสต์จริยศาสตร์” ทุนอุดหนุนการวิจัย จากสโสมรอาจารย์มหาวิทยาลัยพายัพ ปีการศึกษา 2553-2554

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ-สกุล	นางศศิธร แซ่ตั้ง
ประวัติการศึกษา	
ปริญญาตรี	วุฒิกำรศึกษำ ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาปรัชญา-ศาสนา ปีที่สำเร็จ 2521 จากสถาบัน มหาวิทยาลัยพายัพ
ปริญญาโท	วุฒิกำรศึกษำ M.Div. ปีที่สำเร็จ 2522 จากสถาบัน มหาวิทยาลัยพายัพ
ปริญญาโท	วุฒิกำรศึกษำ Master of Theology Studies (MTS) ปีที่สำเร็จ 2531 จากสถาบัน Perkins School of Theology, Methodist University, USA.

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมเมคกิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ เขตแก้วนารัฐ

ผลงานวิจัย

ผู้วิจัยร่วมเรื่อง “ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างคริสตจักรไทยลือเชียงรุ่ง สิบสองปีนนำ กับคริสตจักรภาคเหนือในประเทศไทย อดีต-ปัจจุบัน” ทุนสนับสนุนการวิจัยจาก Asian Religion Group และ World Alliance Reform Church.